MEVLİD-İ NEBEVÎ GÜNÜ DAĞITILAN YEMEKTEN YEMENİN HÜKMÜ

﴿ حكم أكل الطعام الذي يوزع يوم المولد النبوي ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Muhammed b. Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ حكم أكل الطعام الذي يوزع يوم المولد النبوي ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Mevlid-i Nebevî'de dağıtılan (ikram edilen) yemekten yemek câiz midir?

Bazı insanlar,Ebu Leheb, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu günde bir câriyeyi âzâd edince (hürriyetine kavuşturunca), Allah Teâlâ da o günde ondan azabı hafifletmiş olduğunu gerekçe göstermektedir.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

İslâm şeriatında Mevlid-i Nebevî'yi kutlama bayramı diye bir bayram yoktur. Sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-, tâbiîn, dört mezhep imamı ile diğer İslâm âlimleri,İslâm dîninde böyle bir günü bilmez ve tanımazlardı. Bu bayram, bâtınî mezhebine mensup birtakım câhillerin uydurmasından başka bir şey değildir.İnsanlar, daha sonra her devirde ve her yerde İslâm âlimlerinin reddettiği bu bid'at üzere yaşamaya devam edegelmişlerdir.

İkincisi:

Buna göre, insanların bu güne özel olarak yaptıkları her davranış,haram bid'at içeren amellerden sayılır. Çünkü insanlar, törenler düzenlemek ve yemek yedirmek gibi şeylerle, bid'at olan bir bayramı İslâm şeriatında ihya etmeyi istemekte ve arzu etmektedirler.

Değerli âlim Salih el-Fevzân şöyle der[1]:

"Allah ve Rasûlü'nün dîn olarak va'zettiklerine ittibâ etmeyi (uymayı) **emretmek ve dînde bid'at çıkarmaktan yasaklamak konusunda Kitab ve sünnette gelen naslarda şüphe yoktur.Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur**

[1] "el-Beyân Li Ahtâi Ba'di'l-Kitâb"

﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٣١]

"(Ey Peygamber!) **De ki: Allah'ı gerçekten seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah,** (mü'min kullarının günahlarını) **çok bağışlayan ve** (onlara) **çok merhametli olandır.**"[1]

Yine şöyle buyurmuştur:

﴿ اتَّبِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ ﴾

[سورة الأعراف الآية: ٣]

"(Ey İnsanlar! Emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmak sûretiyle) **Rabbinizden size indirilen Kur'ân** (ve sünnete) **uyun. O'nun** (Allah) **dışındaki dostlara uymayın. Şüphesiz ki siz, çok az ibret alarak hakka dönüyorsunuz.**"[2]

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿ وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ﴾ [سورة الأنعام الآية: ١٥٣]

"**Şüphesiz ki bu** (İslâm), **benim dosdoğru yolumdur. O halde o yola uyun, dalâlet yollarına uymayın. Çünkü o yollar, sizi Allah'ın yolundan uzaklaştırır. Allah,** (emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından da kaçınmak sûretiyle azabından) **sakınmanız için bunları emretmiştir.**"[3]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَأَحْسَنَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ج، وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.)) [رواه النسائي]

---

1 Âl-i İmrân Sûresi: 31
2 A'râf Sûresi: 3
3 En'âm Sûresi: 153

"Şüphesiz sözlerin en doğrusu, Allah'ın kitabıdır. Yolların en güzeli, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en şerlisi, (dînde aslı olmayıp) **sonradan çıkarılan yeniliklerdir** (dîndeki bid'atlardır).(Dînde) **sonradan çıkarılan her yenilik, bid'attir. Her bid'at, dalâlettir** (sapıklıktır). **Her dalâlet** (in sahibi) **de, ateşte** (cehennemde)**dir."**[1]

Yine, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ.)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) **onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder** (açık veya gizli, Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)**se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur** (bâtıldır).**"**[2]

Başka bir hadiste şöyle buyurmuştur:

((مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ.)) [متفق عليه]

"Her kim işimiz (dînimiz) **üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur** (bâtıldır ve ona itibar edilmez).**"**[3]

Hiç şüphe yok ki insanların çıkardığı çirkin bid'atlardan birisi de, Rebîul-Evvel ayında Mevlid-i Nebevî'yi kutlama bid'atıdır.

İnsanlar, bu bid'atı kutlama konusunda farklı sınıflara ayrılmışlardır:

- Kimi insanlar, Mevlid-i Nebevî münâsebetiyle bir araya gelip toplanmakta ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğum günü kısassını anlatmakta veya konuşma yapmakta ve bu olay dolayısıyla kasideler okumaktadırlar.

- Kimi insanlar, Mevlid-i Nebevî münâsebetiyle biraraya gelip toplananlara yemek ve tatlı gibi şeyler yapmaktadırlar.

- Kimi insanlar, bu münâsebeti câmi ve mescitlerde, kimileri de evlerde kutlamaktadırlar.

---

[1] Nesâî; hadis no: 1560
[2] Buhârî ve Müslim
[3] el-Bidâye ve'n-Nihâye; s: 133-137.

- Kimi insanlar da yukarıda zikredilenlerle yetinmeyip bu münâsebeti, erkeklerle kadınların birbirine karışması (aynı ortamda bulunması), oyunlar oynaması, şarkılar söylemesi gibi, pek çok haram ve çirkinliklerin veyahut da Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den medet ve imdat dilenmek, onu çağırmak ve düşmanlara karşı ondan yardım istemek gibi şirk içeren amellerin işlendiği bir toplantı haline getirmektedirler.

Değişik şekillerde ve farklı amaçlarla yapılan bu kutlamanın, fazîletli dönemlerden (sahâbe, tâbiîn ve etbâu't-tâbiîn dönemlerinden) uzun yıllar sonra dîne sokulan ve haram bid'atlardan olduğu konusunda hiçbir şek ve şüphe yoktur.

Mevlid-i Nebevî'yi kutlama bid'atını ilk olarak çıkaran, hicrî altıncı yüzyılın sonunda veya yedinci yüzyılın başında Erbil Atabeyi Muzaffereddin Ebu Said Gökbörü'dür.

İbn-i Kesir ve İbn-i Hıllikân gibi tarihçiler böyle zikretmişlerdir.

Nitekim Ebu Şâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Musul'da ilk olarak bunu yapan (Mevlid-i Nebevî'yi kutlayan) **kişi, tanınmış salihlerden olan Şeyh Ömer b. Muhammed el-Molla'dır. Erbil Atabeyi ile diğer başka kimseler de, bu konuda onu örnek almışlardır."**

Hâfız İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- Ebu Saîd Gökbörü'nün biyografisinde şöyle demiştir: [1]

"Rebîul-Evvel ayında Mevlid-i Şerifi büyük bir kutlamalarla kutlardı...."

İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

"es-Sibt şöyle demiştir: Mevlid münâsebetiyle atabeyin sofrasına dâvet edilen bazı kimselerin anlattıklarına göre, atabey (Muzaffereddin), **yaymış olduğu sofraya beş bin kızartılmış baş, on bin tavuk, yüz bin çömlek yoğurt ve otuz bin tabak helva** (tatlı) **koydururdu...."**

İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

---

[1] Buhârî ve Müslim

"Atabey, tasavvufçular için öğleden başlayıp, sabaha kadar devam eden kasideciler görevlendirir ve kendisi de onlarla beraber oynardı."

İbn-i Hıllikân da -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir: [1]

"Safer ayının başı geldiğinde bu kubbeler en güzel süslerle rengarenk süslenir, her bir kubbenin içinde şarkıcılar korosu, hayâlciler (hayâl ürünü masallar anlatan kimseler) **ve oyun-eğlence ekibi otururdu. Öyle ki bu kubbelerden hiçbirini boş bırakmamışlar, içine mutlaka bir ekip yerleştirmişlerdi."**[2]

O halde bid'atçıların en çok ihyâ ettikleri bu günde yaptıkları şey,türlü türlü yemekler yapmak (hazırlamak), bu yemekleri dağıtmak ve insanları bu yemeklere dâvet etmek olmuştur. Bir müslüman, bid'atçıların bu işlerine iştirak edip, onların yemeklerini yer ve onların sofralarına oturursa, hiç şüphe yok ki bu bid'atı ihyâ etmeye kendisi de katılmış ve bu bid'atın kutlanmasına yardım etmiş olur.

Oysa Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

---

[1] Vefeyâtu'l-E'yân; c: 3, s: 274

[2] *"Beğtiğinliler Hanedanı'na mensup olan. Erbil Atabeyleri zamanında Erbil, büyük bir ilim ve kültür merkezi oldu.Bu hanedanın son temsilcisi 1190 yılından, 1233 yılına kadar 43 yıl hüküm süren Muzaffereddin Gökbörü döneminde Erbil, altın çağını yaşadı. Gökbörü, Atabeyliğin payitahtı Erbil'in surlarını ve çarşılarını yeniden inşa ederek büyütmüştür. Yaptığı birçok ilmi, dînî ve hayır müesseseleri ile İslâm dünyasında destanî şahsiyet kazanan Gökbürü!, kör ve sakatlar için hankah yaptırmış; dul, yetim, ihtiyar, ve kimsesiz çocuklar için yurtlar ve zengin vakıflar kurmuştur. Gökbürü'nün şöhretini arttıran diğer bir husus, her yıl Hz. Peygamber'in doğum günü münasebetiyle birkaç gün ve gece süren mevlid törenleri düzenlemiş olmasıdır. Kurbanların kesildiği, ziyafetlerin verildiği bu mevlid törenlerine, ülkenin her tarafından dâvet edilen Kur'an ve ilahî okuyucular,şâirler, müzisyenler ve çeşitli oyuncular katılırdı.Şehrin süslenmesi, geceleri mumlar ve kandiller yakılarak fener alaylarının düzenlenmesi ile ihtişamlı âyinler ve bayram şenlikleri yapılırdı. Şehir dışında kurulan otağlarda, İslâm dünyasının her tarafından gelen âlim, sanatkar ve kalabalık misafirler ağırlanırdı.Çalgılar çalınır ve semâ âyinleri, parlak gösterilerle icra edilirdi.Sanatkar,âlim ve şâirlere bohçalar içinde hil'at ve hediyeler dağıtan Muzaffereddin Gökbörü, böylece Hz. Peygamber sevgisinin, adeta bir bayrak şenliği havasında olmasını gelenek haline getirmiş ve Türklere mahsus bu dînî ve mim ananenin, Anadolu'da ve İmparatorluk toprakları ile bütün bir İslâm dünyasında yayılmasına ve yaygınlaşmasına vesîle olmuştur."* Kaynak: Irak Türkmenleri Kardeşlik ve Kültür Derneği web sitesi (http://www.itkad.com/)

﴿ وَتَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢﴾ ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٢]

"(Ey mü'minler! Aranızda) **iyilik ve takva üzerinde yardımlaşın.** (İçerisinde) **günah ve** (Allah'ın sınırlarını aşmak olan) **düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın. Allah**'(ın emrine aykırı davranmak)**tan sakının. Zirâ Allah'ın azabı çetindir.**"[1]

Bunun içindir ki ilim ehlinin fetvâları, bu günde dağıtılan yemeklerle diğer bid'at olan bayramlarda dağıtılan yemekleri yemenin haram olduğu yönündedir.

Nitekim değerli âlim Abdulaziz b. Baz'a -Allah ona rahmet etsin- :

"Mevlid-i Nebevî'de kesilen kurbanların hükmü nedir?" Diye sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

"Bir kimse, eğer kurbanı, mevlidin sahibi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) **için kesmişse, bu takdirde bu büyük şirktir.Yok eğer yenilmesi için kesmişse, bunda bir şey yoktur. Fakat müslümanın bu etten yememesi ve bu merasimi düzenleyen kimselerin bu davranışını söz ve fiiliyle reddetmek için böyle bir toplantıya katılmaması gerekir. Ancak takdim edilen yemek veya başka bir şeyi yememek ve onlara nasihat etmek kaydıyla bu merasime katılabilir."**[2]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Mâide Sûresi: 2
[2] Mecmûu'l-Fetâvâ; c: 9, s: 74.